

МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ
(МОЗ України)

вул. М. Грушевського, 7, м. Київ, 01601, тел. (044) 253-61-94, E-mail: moz@moz.gov.ua,
web: http://www.moz.gov.ua, код ЄДРПОУ 00012925

13.05.2016 № 18-02/дз-1/1889-16/3126/23880 На № _____ від _____

Народному депутату України
Юринець О.В.

*Щодо здійснення контролю за вживанням
тютюнового виробу «насвай»*

Шановна Оксано Василівно!

Додатково до листа МОЗ України від 13 липня 2016 року № 18-02/дз-1/1889-16/2446/17655 (копія додається) стосовно Вашого депутатського запиту від 14 червня 2016 року № 4/63, оголошеного на засіданні Верховної Ради України 17 червня 2016 року, щодо здійснення контролю за вживанням тютюнового виробу «насвай» МОЗ України інформує.

Відповідно до Положення про Державну службу України з питань безпечності харчових продуктів та захисту споживачів (далі – Держпродспоживслужба), затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 02 вересня 2015 року № 667, МОЗ України листом від 13 липня 2016 року № 18.2-04/Дз-1/1889-16/2448/17657 надіслало за належністю Ваш депутатський запит від 14 червня 2016 року № 4/63 до Держпродспоживслужби з проханням про результати розгляду поінформувати Вас і Верховну Раду України у встановлений законодавством термін.

Листом від 15 серпня 2016 року № 602-123-10/7925 Держпродспоживслужба надіслала до МОЗ України відповідь на Ваш депутатський запит від 14 червня 2016 року № 4/63, в якій зазначено, що термін (поняття) «насвай» чинним законодавством не визначено, тому здійснити заходи контролю за вживанням тютюнового виробу «насвай» наразі неможливо.

Враховуючи, що безконтрольне вживання тютюнового виробу «насвай» може створити загрозу для здоров'я українського суспільства, в першу чергу для молоді, МОЗ України на звернення Національної поліції України від 08 липня 2016 року № 7391/02/40-2016 було додатково опрацьовано питання щодо обігу та вживання цього тютюнового виробу.

За результатами розгляду зазначеного питання надаємо наявну в Міністерстві інформацію, яка додається.

Додаток: 4 арк.

З повагою

**Заступник Міністра з питань
європейської інтеграції**

Гріщенко 200-06-68

Інформація щодо обігу тютюнового виробу «насвай»

За інформацією Міністерства внутрішніх справ України, на сьогодні в країні відсутня будь-яка відповідальність за виготовлення, збут, вживання чи вчинення інших дій з речовиною під назвою «насвай». Зазначена речовина не внесена до таблиць переліку наркотичних засобів, психотропних речовин і прекурсорів, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 06 травня 2000 року № 770.

Слід зазначити, що протягом 2015 року, згідно з даними Єдиного обліку заяв і повідомлень про вчинені кримінальні правопорушення та інші події, працівниками міліції було виявлено 13 фактів розповсюдження речовини «насвай», однак усі провадження були закриті через відсутність складу кримінального правопорушення.

Міністерство внутрішніх справ України готове вжити заходів щодо встановлення осіб, які займаються розповсюдженням, а також шляхів потрапляння на територію України речовини «насвай» лише після її внесення до таблиць переліку наркотичних засобів, психотропних речовин і прекурсорів, обіг яких в Україні заборонений.

Відповідно до статті 9 Закону України «Про заходи протидії незаконному обігу наркотичних засобів, психотропних речовин і прекурсорів та зловживанню ними» органами внутрішніх справ винесено 8 попереджень власникам розважальних закладів про неналежний контроль з їх боку за дотриманням вимог законодавства з протидії незаконному вживанню й розповсюдженню наркотичних засобів і психотропних речовин.

У свою чергу, Міністерство внутрішніх справ України пропонує провести відповідне дослідження речовини «насвай» у власних відомчих лабораторіях та дослідних установах Міністерства охорони здоров'я України та готове надати свої пропозиції щодо внесення даної речовини до переліку наркотичних засобів, психотропних речовин і прекурсорів.

Відповідно до статті 1 Закону України «Про наркотичні засоби, психотропні речовини і прекурсори» – Перелік наркотичних засобів, психотропних речовин і прекурсорів – згруповані у списки наркотичні засоби, психотропні речовини та прекурсори наркотичних засобів і психотропних речовин, включені до таблиць I – IV згідно із законодавством України та міжнародними договорами України.

Статтею 2 зазначеного Закону України встановлено – наркотичні засоби, психотропні речовини і прекурсори з урахуванням доцільності їх використання у медичній практиці та залежно від ступеня їх небезпечності для здоров'я людини і застосовуваних заходів контролю за їх обігом включаються до відповідно пронумерованих списків таблиць Переліку (наразі затверджений постановою Кабінету Міністрів України від 6 травня 2000 р. № 770). Тобто головною ознакою для включення хімічної сполуки до Переліку – є її належність до наркотичних засобів, психотропних речовин і прекурсорів.

У той же час, за інформацією літературних джерел та наукових установ, «насвай» – побутова назва багатокomпонентного не курильного (перорального)

тютюнового виробу, який не має сталого хімічного складу і виробляється в побутових умовах. Основними складовими «насваю» є тютюн і луг, які не є наркотичними засобами чи психотропними речовинами. Особливістю «насваю» є те, що завдяки добавкам змінюється кислотність речовини (у лужну сторону), що полегшує всмоктування нікотину в кров через слизову оболонку ротової порожнини. Для зміни кислотності може використовуватися не лише гашене вапно, а й зола та інші речовини. Іноді для посилення одурманюючого ефекту до «насваю» додаються наркотичні засоби (в тому числі і ті, що вже включені до Переліку).

Слід зазначити, що Законом України «Про заходи щодо попередження та зменшення вживання тютюнових виробів і їх шкідливого впливу на здоров'я населення» визначено, що тютюнові вироби – сигарети з фільтром або без фільтру, цигарки, сигари, сигарили, а також люльковий, нюхальний, смоктальний, жувальний тютюн, махорка та інші вироби з тютюну чи його замінників для куріння, нюхання, смоктання чи жування. Відповідно до зазначеного Закону України торгівля тютюновими виробами без наявності ліцензії або без марок акцизного збору чи з підробленими марками цього збору тягне за собою накладення штрафу від двадцяти до ста неоподатковуваних мінімумів доходів громадян з конфіскацією предметів торгівлі та виручки, одержаної від продажу предметів торгівлі.

Також слід зазначити, що вживання «насваю» є шкідливим для здоров'я його споживачів. Наразі обіг «насваю» заборонений в Туркменістані, Білорусі, Казахстані. В Європейському Союзі (крім Швеції, Австрії та Фінляндії) заборонено тютюн для перорального застосування.

Міністерство охорони здоров'я України підтримало зареєстрований у Верховній Раді України проект Закону України № 2880 «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо заборони виробництва, ввезення, пересилання, перевезення та торгівлі насваєм», метою якого є заборона обігу насваю в Україні.

Директива 2014/40/ЄС містить наступне визначення тютюну для перорального застосування: «тютюнові вироби для перорального застосування, крім тих, які призначені для нюхання або жування, виготовлені повністю або частково з тютюну, у вигляді порошку або в формі частинок або в будь-якій комбінації цих форм». Це визначення є досить широким і охоплює, зокрема, всі форми насваю, незалежно від того, є в його складі вапно чи нема. Стаття 17 Директива 2014/40/ЄС забороняє обіг тютюну для перорального застосування в більшості країн ЄС. 13 травня 2015 року зареєстровано законопроект № 2820 «Про внесення змін до деяких законів України щодо охорони здоров'я населення від шкідливого впливу тютюну», який містить визначення тютюну для перорального застосування, аналогічне визначенню ЄС, та пропонується заборонити виробництво, оптову та роздрібну торгівлю та імпорту для реалізації на території України тютюнових виробів для перорального застосування.

У разі уточнення визначення перорального тютюнового виробу у проекті Закону України № 2880 з урахуванням Директиви 2014/40/ЄС та прийняття Верховною Радою України вищезазначених законів України питання про заборону обігу «насваю» та інших пероральних тютюнових виробів буде врегульовано на законодавчому рівні.

Також Міністерством підтримано законопроект № 2820 «Про внесення змін до деяких законів України щодо охорони здоров'я населення від шкідливого впливу тютюну», який містить визначення тютюну для перорального застосування, аналогічне визначенню ЄС, та пропонується заборонити виробництво, оптову, роздрібну торгівлю та імпорт для реалізації на території України тютюнових виробів для перорального застосування.

МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ
(МОЗ України)

вул. М. Грушевського, 7, м. Київ, 01601, тел. (044) 253-61-94, E-mail: moz@moz.gov.ua,
web: http://www.moz.gov.ua, код ЄДРПОУ 00012925

13.08.16 № 18-02/05-1/1853-16/3446 На № 117655 від _____
Народному депутату України
Юринець О.В.

Шановна Оксано Василівно!

Міністерство охорони здоров'я України розглянуло Ваш депутатський запит від 14 червня 2016 року № 4/63, оголошений на засіданні Верховної Ради України 17 червня 2016 року, щодо здійснення контролю за вживанням речовини «Насвай» та в межах компетенції повідомляє.

Відповідно до даних Державного реєстру лікарських засобів України станом на сьогодні «Насвай» не зареєстровано в Україні як лікарський засіб та не дозволено до медичного застосування.

В МОЗ України відсутня інформація щодо речовини «Насвай».

Разом з цим інформуємо, що в Верховній Раді України за № 2880 від 18.05.2015 зареєстровано проект Закону України «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо заборони виробництва, ввезення, пересилання, перевезення та торгівлі насваєм», внесений народним депутатом України Бобовим Г.Б.

Відповідно до пояснювальної записки до вищевказаного проекту Закону, «Насвай» відноситься до жувальних тютюнових виробів.

Згідно із Положенням про Державну службу України з питань безпечності харчових продуктів та захисту споживачів (далі – Держпродспоживслужба), затвердженим постановою Кабінету Міністрів України від 02 вересня 2015 року № 667, Держпродспоживслужба є центральним органом виконавчої влади, діяльність якого спрямовується і координується Кабінетом Міністрів України та який зокрема реалізує державну політику у галузі попередження та зменшення вживання тютюнових виробів та їх шкідливого впливу на здоров'я населення.

Враховуючи зазначене, МОЗ України направило за належністю до Держпродспоживслужби Ваш депутатський запит від 14 червня 2016 року № 4/63.

Про результати розгляду Вашого депутатського запиту, Держпродспоживслужба поінформує Вас окремо.

З повагою

В.о. Міністра

Віктор ШАФРАНСЬКИЙ